

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

на гл. ас. Лилия Крумова Дончева, доктор

Хабилитационен труд – Монография

„Научен английски в областта на спорта“ (2021), София , НСА прес, ISBN: 978-954-718-658-3

Днес английският език безспорно се е превърнал в световен език на науката. Над 98% от научните статии се публикуват на английски език като голяма част от тях изследват физическата активност и развитието в областта на спорта. Доброто владение на английски език е предпоставка за участие в международни семинари и конференции, научни и образователни проекти, както и програми за преподавателски обмен и обмен на студенти, като Еразъм. Много от университетите в света вече години наред предлагат програми за обучение на чуждестранни студенти като преподаването се провежда изключително и само на английски език.

Публикациите на английски език са задължително условие за професионалното израстване на всички, които работят в сферата на висшето образование и в областта както на елитния, така и на масовия спорт. Преподавателите и треньорите често са ангажирани с научни изследвания, насочени към повишаване на ефективността на обучението или тренировъчния процес и постигане на по-добри и върхови състезателни резултати. Те трябва да умеят да представят дизайна на изследването, резултатите от проучванията и изведените изводи пред колегите си по целия свят. Днес това е възможно с помощта на английския език, който се превърна в *lingua franca* (универсален език) на науката.

За да бъдат успешни в писането на научни трудове на английски език, авторите е необходимо да спазват няколко прости правила по отношение на структурата на научната статия, да се научат да се изразяват разбираемо и ясно, да успеят да обяснят на достъпен език резултатите, които са получили от изследванията си и не на последно място, да съумеят да докажат своя принос в съответната област. Настоящият труд дава основни насоки, препоръки и практически идеи за това как да се справят с тази задача.

Монографията е разделена на три части. Началото разглежда елементите на научната публикация и тяхното техническо оформление според основните възприети научни стилове на писане (APA Style, Harvard Style, Chicago Style). Дадени са практически насоки и примери за всяка една от частите на научната статия, като се започва от заглавието, преминава се през абстракт, въведение, методи, резултати, дискусия и заключения и се завършва с изготвяне на списък на цитираната литература.

Втората част е посветена на някои особености на употребата на английски език при писането на научни публикации – стил на писане, употреба на различни граматични конструкции, лексика и др.

Последната част запознава с особеностите на двата основни начина за представяне на научния труд – презентация и постер.

И не на последно място, монографията съдържа 10 приложения с насоки и конкретни примери, които могат да служат като практично ръководство за всички спортни специалисти при писане на научни разработки в различните области на спортната наука.

Scientific English in Sport

Nowadays English has undoubtedly become the world language of science. Over 98% of all scientific manuscripts are published in English and a lot of them research physical activity and development in the field of sport. Good knowledge of English is a premise for participation in international seminars and conferences, scientific and educational projects, as well as exchange programs for mobility of lecturers and students, such as Erasmus. Lots of the universities around the world have offered educational programs for foreign students for years and teaching is provided exclusively in English language.

Publications in English are a must for the professional development of everybody working in the field of higher education and in the field of both elite sport and sport for all. Lecturers and coaches are often involved in scientific surveys aimed at increasing the efficiency of education or training process and achieving better and higher competitive results. They should be able to present the design of the research, the results from their surveys, and the conclusions to their colleagues worldwide. Today this is possible with English language which has turned into lingua franca (universal language) of science.

In order to be successful in writing scientific manuscripts in English, authors should follow a few simple rules as regards the structure of the scientific paper, to learn how to express themselves clearly, to manage to explain in a comprehensive language the results they have obtained, and last but not least, to succeed in proving their contribution in a certain area. This monograph provides major guidelines, recommendations, and practical ideas about how they can manage to cope with this task.

The monograph is divided into three parts. The beginning views the element of a scientific publication and their technical design according to the major scientific writing styles (APA Style, Harvard Style, Chicago Style). Some practical guidelines and examples are provided for each part of the manuscript starting with the title, going through the abstract, introduction, methods, results, discussion, and conclusions and finishing with the reference list.

The second part is dedicated to some peculiarities of the use of English language in writing scientific articles – writing style, use of certain grammatical structures, vocabulary, etc.

The final part deals with the specificity of the two main ways of presenting scientific manuscripts – Power Point presentations and posters.

And last but not least. The monograph includes 10 appendices with guidelines and examples which can serve as a practical guidance for all sports specialists in writing scientific publications in the different fields of sports science.

Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

„Методи за чуждоезиково обучение и приложението им при студенти спортисти“ (2020), НСА Прес, ISBN: 978-954-718-655-2

„Методи за чуждоезиково обучение и приложението им при студенти-спортисти“ е книга, базирана на дисертационен труд на тема „Влияние на някои психологични особености на студенти-спортисти върху чуждоезиковото им обучение“.

Първата част на книгата разглежда английския език като един от най-важните фактори за межкултурните отношения в областта на спорта. Представени са основните традиционни и съвременни подходи и методи на преподаване на чужд език (граматико-преводен метод, директен метод, аудиолингвален метод, комуникативен метод) през призмата на приложението им днес в обучението на студенти-спортисти.

Втората част на книгата очертава степента и нивото на потребност на студентите-спортисти от изучаване на чужд език, видовете учебни процедури и ролята им за повишаване на ефективността на чуждоезиковото обучение на база проведени изследвания сред студенти-спортисти.

Третата част на книгата е посветена на някои психологически особености на студенти-спортисти и тяхното влияние върху процеса на чуждоезикото им обучение, а именно стрес, тревожност, интереси и мотивация на личността.

В заключение авторът разглежда някои психологични особености на поколенията на новото хилядолетие и влиянието им върху методите за чуждоезиково обучение с цел повишаване както на ефективността от обучението, така и на степента на удовлетвореност на студентите.

Foreign Language Acquisition Methods and their Application among Sports Students

“Foreign Language Acquisition Methods and Their Application among Sports Students” is a book based on the dissertation on topic “Influence of Some Psychological Peculiarities of Sports Students on Their Foreign Language Acquisition”.

The first part of the book examines English language as one of the major factors in multicultural relations in the field of sport. The author presents the main traditional and modern approaches and methods of teaching a foreign language (grammar translation method, direct approach, audiolingual method, communicative method) through the prism of their application today in teaching sports-students.

The second part of the book outlines the degree and level of sports-students' needs of studying a foreign language, types of educational procedures and their role in increasing the efficiency of foreign language acquisition on the basis of research done among sports-students.

The third part of the book is dedicated to some psychological peculiarities of sport-students and their influence on the process of learning a foreign language, namely stress, anxiety, interests, and motivation.

In conclusion, the author views some psychological characteristics of the new millennium generations and their impact on foreign language educational methods with the aim of increasing both the efficiency of education and the degree of students' satisfaction.

Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация

1. **Doncheva, L. (2020). Preferable Type of Abstract in Leading Scientific Journals, Scientific Anniversary Conference - 25 YEARS TRAKIA UNIVERSITY, Trakia Journal of Sciences, Vol. 18, Suppl. 1, ISSN 1313-7050 (print), ISSN 1313-3551 (online)**

An abstract is perhaps the most important single paragraph in a manuscript since it is used for reference purposes in different scientific databases. There are three major scientific writing styles (APA Style, Chicago Style, Harvard Style) providing different guidelines for creating an abstract. **Purpose:** The aim of this research was to find out whether there was some dependence between the category of the journals, the country of origin, and the coverage (number of years of publication) and the type of abstracts submitted. **Methods:** We carried out our investigation through synthesis of data retrieved from scimagojr.com and made an analysis based on the top world-famous 50 sports journals with the highest impact factor for 2018. **Results:** There were no statistically significant differences and correlations between the researched parameters (type of abstract and the category of journals: $\chi^2=1.94$; $\alpha=0.47$; $C=0.17$; type of abstract and the country of origin: $\chi^2=3.16$; $\alpha=0.53$; $C=0.24$; type of abstract and coverage: $\chi^2=1.81$; $\alpha=0.61$; $C=0.19$). **Conclusions:** We can assume that there are no obvious criteria for adopting a particular scientific writing style and each journal has their own traditions and favored approach. However, certain differences were outlined.

Key words: abstract, scientific sports journal, writing style

Предпочитан вид абстракт във водещи научни списания

Абстрактът е вероятно най-важния абзац в статията, тъй като се използва при реферирание и индексирание в различните научни бази данни. Съществуват три основни стила за писане на абстракт (APA Style, Chicago Style, Harvard Style), които дават различни насоки за оформянето му. **Цел:** Целта на настоящото проучване е да открие дали съществува някаква зависимост между типа на използван абстракт и категорията на научното списание, държавата, в която се публикува списанието и годините на публикуване. **Методи:** Проведеното изследване се базира на синтез на информация от онлайн базата

данни scimagojr.com и анализ, основан на най-добрите 50 списания със спортна насоченост в света с най-висок импакт фактор за 2018 г. **Резултати:** Не са открити статистически значими разлики и корелации между изследваните параметри (тип абстракт и категория на списанията $\chi^2=1.94$; $\alpha=0.47$; $C=0.17$; тип абстракт и държавата, в която се публикуват списанията: $\chi^2=3.16$; $\alpha=0.53$; $C=0.24$; тип абстракт и години на публикуване: $\chi^2=1.81$; $\alpha=0.61$; $C=0.19$). **Заключения:** Може да се приеме, че не съществуват водещи критерии за възприемане на определен научен стил и всяко списание има свои собствени традиции и предпочитан подход. Независимо от това се наблюдават определени различия.

Ключови думи: абстракт, научни списания в спорта, стил на писане

2. Doncheva, L., I. Spasova, M. Georgiev (2020) Sports Students' Satisfaction with their Foreign Language Studies during the Outbreak of COVID-19, Pedagogy Volume 92, Number 7s

Satisfaction is one of the major factors for increasing a person's motivation to get engaged in an activity. This survey aimed at revealing the differences in the degree of sports students' satisfaction with their foreign language studies based on blended learning (a classroom-based education combined with the distance studies platform www.virtual.nsa.bg) and the online learning during the pandemic COVID-19. The research was done among 89 bachelor's degree sports students at the National Sports Academy "Vassil Levski", Sofia in the period 2018 - 2020. The analysis is based on the data received from the Questionnaire for assessment of the satisfaction with foreign language studies and the pedagogical observation carried out during the lockdown. The results revealed that there were statistically significant differences regarding students' satisfaction with their teamwork ($Z = -2.108$, $p = 0.035$) and the overall satisfaction they got from their foreign language studies ($Z = 1.897$, $p = 0.48$) in favor of the blended form of education. There were no statistically reliable differences along the rest of the indicators. In conclusion, we may say that comparing the online studies and the blended education, we cannot find great differences concerning the students' degree of activity, and results from their final exams. The only difference observed regards the students' attendance of the classes which was in favor of the online education.

Key words: language acquisition, satisfaction, lockdown, online education

Удовлетвореност от обучението по чужд език при студенти-спортисти по време на пандемията COVID-19

Удовлетвореността е един от основните фактори за повишаване на мотивацията за участие в определена дейност. Настоящото проучване има за цел да разкрие разликите в степента на удовлетвореност на студентите-спортисти от смесеното чуждоезиково обучение (присъствено обучение, комбинирано с платформата за дистанционно обучение www.virtual.nsa.bg) и онлайн обучението по време на пандемията COVID-19.

Проучването е направено сред 89 студенти, обучаващи се в бакалавърска степен в Национална спортна академия „Васил Левски“, София в периода 2018-2020 г. Анализът се базира на данните, получени след попълване на Въпросник за оценка на удовлетвореността от чуждоезиковото обучение и педагогическо наблюдение, проведено по време на пандемията. Резултатите разкриват статистически значими разлики по отношение на удовлетвореността на студентите от тяхната екипна работа ($Z = -2,108$, $p = 0.035$) и цялостната удовлетвореност от образователния процес ($Z = 1.897$, $p = 0.48$) в полза на смесената форма на обучение. Не са открити статистически значими разлики по останалите изследвани параметри. В заключение, при сравнение на смесената форма на обучение и онлайн обучението не се откриват съществени разлики в степента на активност на студентите и в резултатите от финалните изпити. Единствената съществена разлика се наблюдава в нивото на посещаемост на занятията, която е в полза на онлайн обучението.

Ключови думи: чуждоезиково обучение, удовлетвореност, пандемия, онлайн обучение

3. Dasheva, D., H. Andonov, L. Doncheva (2020) Master's program High Performance Sport E-Learning during COVID-19 Pandemic, Pedagogy Volume 92, Number 7s

The COVID-19 pandemic put to the test the learning process in master's degree High Performance Sport. An urgent reorganization of both the theoretical and the sports modules was made. The main problems were what online platforms or tools of communication to be used and how effective this learning would be. Over the last few decades, online learning in higher education has been studied extensively.

The aim of this research was to examine the efficacy of the E-learning in Master program High Performance Sport during COVID-19 pandemic. The main research method used was observation study where the researcher becomes part of the group to be observed. The sample consisted of 92 cases. Sixteen theoretical modules were included together with some of the specialized subjects such as Conditioning, Basketball, Volleyball, Tourism and Orienteering, Biathlon, Tennis, Table Tennis, Weightlifting, Wrestling and Rhythmic Gymnastics. The mathematical analysis of the data included frequencies and crosstabulation statistics. The software package used to analyse the data was IBM SPSS software platform version 23. The results showed that emails and distance studies platform www.virtual.nsa.bg were the most often used online platforms or tools for communication. The crosstabulation showed that the theoretical modules were taught mostly through virtual platform (79.2%) and Viber (74.4%) although the professors teaching specialized sports subjects predominantly used email communication (57.9%) or other social online platforms (62.5%).

This work provides an overview of the extent to which blended education has been highlighted by the pandemic. It helps understand the challenges lecturers may face in the new Internet era in relation to designing applicable materials and using non-standard learning methods to support

students and education as a whole. We will have to rethink the very nature of sport and sports education. Perhaps this is a chance for a new beginning.

Key words: education methods; evaluation; problems; opportunities; sport

Електронно обучение на магистри „Спорт за високи постижения“ по време на пандемията COVID-19

Пандемията COVID-19 постави редица предизвикателства в процеса на обучение на студентите, обучаващи се в магистърската програма „Спорт за високи постижения“. Беше направена неотложна реорганизация както на теоретичните, така и на практическите модули в програмата. Основните проблеми засягаха кои онлайн платформи и средства за комуникация да бъдат използвани и доколко ефективно ще бъде обучението. През последните няколко десетилетия онлайн обучението е обект на постоянни проучвания.

Целта на изследването е да се оцени ефективността от електронното обучение в магистърска програма „Спорт за високи постижения“ по време на пандемията COVID-19. Основният използван изследователски метод е наблюдението, при което изследователят става част от наблюдаваната група. Извадката се състои от 92 случая. Включени са шестнадесет теоретични модула заедно с някои от специализираните предмети като кондиционна подготовка, баскетбол, волейбол, туризъм и ориентиране, биатлон, тенис, тенис на маса, вдигане на тежести, борба и художествена гимнастика.

Математико-статистическият анализ на данните включва честотен анализ и крос табулации. Анализът е извършен със софтуерен пакет за статистическа обработка IBM SPSS 23. Резултатите показват, че електронната поща и платформата за дистанционно обучение www.virtual.nsa.bg са най-често използваните онлайн платформи и инструменти за комуникация. Крос табулацията показва, че теоретичните предмети са преподавани основно през виртуалната платформа (79.2%) и Viber (74.4%), въпреки че преподавателите по специализираните спортни дисциплини са използвали основно електронна поща за комуникация (57.9%) или други социални онлайн платформи (62.5%).

Статията прави преглед на степента, в която смесеното обучение придобива по-голяма тежест по време на пандемията. Тя помага да се разберат предизвикателствата, пред които са изправени преподавателите в новата ера на интернет по отношение на оформлението на приложимите материали и използването на нестандартни преподавателски методи с цел подкрепа както на студентите, така и на образователния процес като цяло. Ще се наложи да преосмислим самото естество на спорта и спортното обучение. Вероятно това е един шанс за ново начало.

Ключови думи: образователни методи, оценка, проблеми, възможности, спорт

4. Doncheva, L. (2017) Psychology of Language Learning – Motivation and Language Identity, VIII International Scientific Congress „Applied Sports Sciences“, Sofia

Introduction: In the recent years there have been a number of surveys aimed at determining the nature of motivation, characteristic to foreign learners. Students' attitudes have changed, and their motivation is believed to be related to the person's self-concept rather than to external factors. This speculation is further developed by drawing on the psychological theory of "possible selves".

Purpose and objectives of the study: The aim of the report is to make a brief review of the literature and the views of the authors from 1972 to present days and to outline some of the contributing factors which affect the development of "language self" and different identity in the process of foreign language acquisition.

Methodology: The survey is based on a systematic-structure and psychological analysis of the literature on the subject. A comparative analysis of the concepts of the different authors was made, and their critical opinions were presented together with the personal views and observations of the author based on her experience with Bulgarian students.

Results: The results from the systematic-structural analysis of the literature show that the "ideal language self" seems to play a significant role in determining motivated behavior than the "ought-to language self". A number of studies on the psychology of education have revealed that intrinsic interests and a strong self-concept are predicting factors of how much effort learners are willing to invest in learning than extrinsic motivation forces.

Conclusions: The overall review of the literature and the conclusions drawn emphasize on the necessity of further studies and experimental surveys among the students learning English in Bulgaria in order to facilitate their language acquisition, particularly among sports students, who have already developed and expressed their alternative Ego in the field of sport.

key words: language self, motivation, foreign language

Психология на езиковото обучение – мотивация и езикова идентичност

Въведение: През последните години има множество изследвания, насочени към определяне на естеството на мотивацията, характерна за учещите чужд език. Нагласите на студентите са се променили и се вярва, че мотивацията им е свързана по-скоро с концепцията за Аза, отколкото с външни фактори. Това предположение бива доразвито с помощта на психологическата теория за идентичността.

Цел на изследването: Целта на изследването е да се направи кратък преглед на литературата и гледните точки на авторите, писали по темата от 1972 г. до наши дни и да се очертаят някои от факторите, допринасящи за развитието на т.нар. „чуждоезикова идентичност“ - придобиване на различна идентичност в процеса на чуждоезиково обучение.

Методи: Изследването се основава на системно-структурен анализ на литературата по темата. Прави се сравнителен анализ на концепциите на различни автори, като техните

критични мнения са представени заедно с личните наблюдения и гледна точка на автора на база опита с български студенти.

Резултати: Резултатите от системно-структурния анализ на литературата показва, че „идеалната чуждоезикова идентичност“ изглежда играе по-значима роля при определяне на мотивираното поведение в сравнение с „пожелателната чуждоезикова идентичност“. Редица проучвания в областта на психологията на обучението разкриват, че вътрешните интереси и силната концепция за Аза, а не толкова външните мотивиращи предпоставки, са фактори, които предопределят колко усилия имат желание да инвестират учещите в образователния процес.

Заклучения: Цялостният преглед на литературата и направените заключения подчертават необходимостта от бъдещи проучвания и експериментални изследвания сред студенти, изучаващи английски език в България с цел улесняване на възприемането на езика, особено при студенти-спортисти, които вече са изградили и изразяват своето алтернативно Его в областта на спорта.

Ключови думи: чуждоезикова идентичност, мотивация, чужд език

5. Georgiev, M., N. Mladenova, L. Doncheva (2017) Structural model of burnout determining factors with athletes, VIII International Scientific Congress „Applied Sports Sciences“, Sofia

Introduction: In the context of structural equation modeling, we analyzed the influence of stress and recovery factors, emotional intelligence, and a burnout on the athlete's satisfaction. The model is recursive and contains 11 observed variables and two not observed. The analysis reveals the degree of influence of the variables included in the model on the athlete's satisfaction, the direct and indirect impact of the variables, and their role as mediators in the survey model.

Methodology: The research was done among 60 athletes practicing individual and team sports. We used: Athlete Burnout Questionnaire; Athlete Satisfaction Questionnaire; Recovery Stress Questionnaire for Athletes (RESTQ-sport); Emotional Intelligence Test.

Results: The results of the analysis show that stress and recovery, emotional and physical exhaustion and a decline in personal achievement have the greatest impact on satisfaction. These variables also play the role of mediators between emotional intelligence and athlete's satisfaction.

Conclusions: The study provides considerable insight into the problem of the influence of stress and recovery, emotional intelligence and burnout on athletes' satisfaction. It substantiates and adds to previous studies in the field and provides practical solutions which could be implemented in the sports-educational process.

Key words: emotional intelligence, stress, recovery, satisfaction

Структурен модел на определящите фактори на бърнаут при спортисти

Въведение: В контекста на структурното моделиране е анализирано влиянието на стреса и факторите на възстановяване, емоционалната интелигентност и бърнаут върху удовлетвореността на спортистите. Моделът е рекурсивен и съдържа 11 изследвани променливи и две, които не са под наблюдение. Анализът разкрива степента на влияние на променливите, включени в модела, върху удовлетвореността на спортистите и индиректното въздействие на променливите и ролята им като медиатори в изследвания модел.

Методи: Изследването е проведено сред 60 спортиста, практикуващи индивидуални и колективни спортове. Използвани са: Въпросник за бърнаут при спортисти; Въпросник за удовлетвореност на спортисти; Въпросник за възстановяване след стрес при спортисти; Тест за емоционална интелигентност.

Резултати: Резултатите от анализа показват, че стреса и възстановяването, емоционалното и психично изтощение и спадът в личните постижения имат най-голямо влияние върху удовлетвореността. Тези променливи също така играят роля на медиатори между емоционалната интелигентност и удовлетвореността на спортистите.

Заключение: Проучването има съществен принос в разбирането на проблема за влиянието на стреса и възстановяването, емоционалната интелигентност и бърнаут върху удовлетвореността на спортистите. То потвърждава и надгражда предишни проучвания в тази област и дава практически решения, които могат да бъдат приложени в спортно-образователния процес.

Ключови думи: емоционална интелигентност, стрес, възстановяване, удовлетвореност

6. Дончева, Л. (2020) Поколенията на новото хилядолетие и влиянието им върху методите за чуждоезиково обучение, Годишник НСА

Владеенето на английски език от страна на мениджъри, треньори, съдии, състезатели и организатори е повече или по-малко съзнателна потребност, но също така и жизнено важна предпоставка и фактор за успешна и ползотворна межкултурна комуникация. В стремежа си към високи постижения, спортистите възприемат чуждите езици като своя лична потребност, но за да положат старание и усилия за изучаването им, те се нуждаят от специално внимание и изискват специален подход. Новото поколение студенти се характеризира със свои специфични особености, които поставят предизвикателство пред преподавателите да търсят по-нови и атрактивни преподавателски методи, за да спечелят вниманието им и да гарантират ефективността на учебния процес. Прилагането на „смесена“ форма на обучение (комбинация от присъствено обучение и онлайн занимания) се оказва много полезен инструмент за повишаване на мотивацията за участие на студентите-спортисти и се превръща във все по-привлекателна опция за разширяване на образователните възможности, които едно висше учебно заведение може да предложи.

Ключови думи :поколение Y, поколение Z, смесено обучение, чужд език

New Millennium Generations and Their Influence on Foreign Language Acquisition Methods

Knowing English language on behalf of managers, coaches, officials, athletes, and organizers is more or less a conscious need but also is a vital prerequisite and a factor for a successful and fruitful intercultural communication. In their aspiration for high achievements, athletes perceive foreign languages as a personal need, but if they are to invest efforts and diligence in their acquisition, they need special attention and require a special approach. The new millennium students are characterized with their specific needs, which makes lecturers seek new and more attractive educational methods to draw their attention and to ensure the efficiency of the educational process. The implementation of a blended form of education (a combination of classroom-based and online education) seems to be a very useful tool for enhancing sports-students' participation motivation and turns into a much more attractive option for broadening the educational possibilities which a university can offer.

Key words: generation Y, generation Z, blended education, foreign language

7. Doncheva, L., D. Dasheva (2020) Rhythmic Gymnastics – Future Trends in Publications Based on a Systematic Analysis of the Last 10 Years. First International Online Conference and Seminar in Rhythmic Gymnastics

Rhythmic gymnastics has been an Olympic sport since 1984. However, there are relatively few recent studies regarding its development and scientifically based methods of preparation. To trace future scientific directions in rhythmic gymnastics, the purpose of this study was to review the publications over the last 10 years and identify the future topics of research. Systematic computerized searches were performed from 2010 to 2020 in the following databases: PubMed, Web of Science, Scopus, and Journal “Science of Gymnastics”. The sources of information were Internet publications on various topics for the last 10 years. The search identified a total of 56 studies only in English language. The main selection criteria were publications in RG (Rhythmic Gymnastics) low and high-level performance, individual and group gymnastics. To make the analysis, we divided the publications into groups according to the topic of investigation – sports pedagogy - 30, psychology - 7, biology - 10, physiotherapy and injuries – 3 and judging in rhythmic gymnastics and expert preparation - 6.

The results from this systematic review showed that the further investigations must be dedicated to the use of technology and injury prevention; the genetic polymorphism flexibility of elite rhythmic gymnasts; the new and virtual reality; the teaching models, top-form management, and loading and recovery in different structures of sports preparation.

Key words: database, sports performance, training, technology

Художествена гимнастика – бъдещи тенденции в публикациите, базирани на систематичен анализ от последните 10 години

Художествената гимнастика е олимпийски спорт от 1984 г. Съществуват, обаче, сравнително малко проучвания относно нейното развитие, както и научно обосновани методи за подготовка. За да се проследят бъдещите насоки в художествената гимнастика, целта на настоящото проучване е да се разгледат публикациите през последните 10 години и да се идентифицират бъдещите теми на проучвания. Направено е систематизирано компютърно проучване на публикациите в периода от 2010 г. до 2020 г. в следните бази данни: PubMed, Web of Science, Scopus, и списанието “Science of Gymnastics”. Източниците на информация са интернет публикации на различни теми за последните 10 години. Търсенето идентифицира общо 56 статии само на английски език. Основен критерий за подбор бе публикации в областта на художествената гимнастика на ниско и високо ниво, индивидуални и ансамблови съчетания. За целта на анализа публикациите бяха разделени в групи според изследователската тема – спортна педагогика – 30, психология – 7, биология – 10, физиотерапия и травми – 3 и съдийстване в художествената гимнастика и експертна подготовка – 6.

Резултатите от този систематизиран анализ показаха, че бъдещите проучвания трябва да бъдат насочени към използването на технологиите и превенцията от травми, генетичният полиморфизъм и гъвкавостта на елитните гимнастички; новата и виртуалната реалност;

образователните модели; управлението, както и натоварването и възстановяването в различните етапи на спортната подготовка.

Ключови думи: бази данни, спортно представяне, тренировка, технологии

8. Dasheva, D., L. Doncheva (2020) Bulgarian youth elite sport – the past, the present and the future. IV Всероссийская научно-практическая конференция с международным участием по спортивной науке: „Подготовка спортивного резерва“, ГКУ "ЦСТиСК Москомспорта“, ISBN 978-5-9905252-9-0

The issue of management and development of Sport for youth system is a problem of everlasting importance. The organized youth sport in Bulgaria has a long history and traditions. As a result of the collaboration between Ministry of Education, Bulgarian Sport Union and Ministry of Health the national network of sport schools was established. In the most successful Olympics Games in Seoul-88 the Bulgarian teams, in almost all sports, consisted of athletes from specialized sports schools. The democratic political transition after 1990 provoked changes in the system of sports for youth.

The main purpose of this study was to reveal the main challenges and problems that have arisen in the last 30 years in the management of talent selection in sport in Bulgaria, and the possible ways to overcome them.

A new vision based on new thinking, science and technology is necessary for creating a successful national youth athlete-oriented system as a strategic point for future development of high-performance sport.

This review focuses on a set of important factors associated with quality of the system for youth elite athletes: 1) clear mission and vision; 2) high expectations and positive social acceptance; 3) system parameters; 4) system organization; 5) system structure; 6) functions and interrelation; 7) human resources; 8) science and technology; 9) control and feed-back.

Key words: sport talent system, youth elite athletes, new vision, athletes-oriented parameters

Българският елитен спорт сред подрастващите – минало, настояще и бъдеще

Въпросът за управлението и развитието на спорта сред подрастващите е проблем с огромно значение. Организираният младежки спорт в България има дълга история и традиции. В резултат на сътрудничеството между Министерството на образованието, Българският спортен съюз и Министерството на здравеопазването бе изградена национална мрежа от спортни училища.

По време на най-успешните Олимпийски игри в Сеул 1988 г. българските отбори, почти във всички спортове, се състояха от спортисти, обучавани в специализирани спортни училища. Демократичният политически преход през 1990 г. доведе до промени в системата на спорта сред подрастващите.

Целта на това проучване е да се разкрият основните предизвикателства и проблеми, които възникнаха през последните 30 години в управлението на подбора на таланти в спорта в България и възможните начини за тяхното преодоляване.

Необходима е нова визия, базирана на нов начин на мислене, науката и технологиите, за да се създаде национална система, ориентирана към подрастващите като стратегическа отправна точка за бъдещото развитие на спорта за високи постижения.

Това проучване акцентира върху група важни фактори, асоциирани с качеството на системата за спорт сред подрастващите: 1) ясна мисия и визия; 2) високи очаквания и позитивно социално приемане; 3) системни параметри; 4) системна организация; 5) системна структура; 6) функции и взаимовръзки; 7) човешки ресурси; 8) наука и технологии; 9) контрол и обратна връзка.

Ключови думи: система за таланти в спорта, подрастващи спортисти, нова визия, параметри, ориентирани към спортистите

9. Doncheva, L. (2019) Interactive Teaching Methods in Second Language Acquisition with Sports Students. Proceeding book of the Vth Congreso de Internacional de Competencias Basicas, 13-15 de Abril 2016: la competencia en comunicacion linguistica, Ciudad Real, p. 25-29 – DOI: doi.org/10.18239/jor_19.2019.02

Knowing a foreign language gives the possibility for immediate and optimal inclusion in the intercultural information system – effective interaction in the globalized world and successful use of the new technologies. The aim of this study was to reveal which interactive methods of teaching English could be successfully applied in the education of sports students. The research was done among 309 sports students during the academic year 2011/2012. Eleven interactive methods were implemented in the educational process. A combination of the procedures accompanying each method was used in each lesson plan. The students' reactions, perseverance, participation, and interest towards each procedure were observed and recorded. The results show the efficiency of the interdisciplinary form of education. The selected interactive teaching methods stimulate learners' participation and performance and lead to higher results.

Key words: foreign language acquisition, interactive teaching methods

Интерактивни методи за чуждоезиково обучение при студенти-спортисти

Владееенето на чужд език дава възможност за незабавно и оптимално приемане в межкултурната информационна система – ефективна интеракция в глобализирания свят и успешно използване на новите технологии. Целта на настоящото изследване е да разкрие кои интерактивни методи на преподаване на английски език биха били успешно интегрирани в обучението на студенти-спортисти. Проучването е направено сред 309 студента през академична година 2011/2012. В процеса на обучение бяха приложени

единадесет интерактивни метода. Комбинация от процедурите, придружаващи всеки метод, беше използвана във всеки план на урок. Реакциите, постоянството и интереса на студентите към всяка процедура бяха наблюдавани и записвани. Резултатите показват ефективността на интердисциплинарната форма на обучение. Подбраните интерактивни методи стимулират участието на учещите, тяхното представяне и водят до по-добри резултати.

Ключови думи: чуждоезиково обучение, интерактивни методи на преподаване

10. Георгиев, М., И. Тошева, Л. Дончева. (2018) Особенности на социалната подкрепа и взаимодействието ѝ със стреса при спортуващи и неспортуващи студенти. Личност, мотивация, спорт. Том 22, НСА ПРЕС, София

В настоящия доклад се представят резултати от изследване на нагласите за търсене на социална подкрепа при спортуващи и не спортуващи студенти, мъже и жени. Разкрива се и ролята на социалната подкрепа за кумулирането на стрес.

Ключови думи: социална подкрепа, кумулиран стрес

Peculiarities of Social Support and Its Interaction with Stress among Sports and Non-sports Students

This report presents the results from a survey of attitudes to seek social support of sports and non-sports students, men and women. The role of social support for the accumulation of stress is also revealed.

Key words: social support, cumulated stress

11. Тошева, И., Л. Дончева. (2017) Мотивация и удовлетвореност на студенти-спортисти от обучение по чужд език чрез прилагане на интерактивна компютърна система, XXI Научна конференция „Личност. Мотивация. Спорт.“

Целта на настоящото изследване е да се установят особеностите в мотивацията и удовлетвореността от обучението по английски език на студенти-спортисти, осъществено чрез прилагане на интерактивна компютърна система. Обект на изследване са 50 студента, които се обучават магистърски програми на НСА „Васил Левски“ и програма „Еразъм“. Приложена е комплексна методика за изследване на мотивация и удовлетвореност при чуждоезиково обучение. Резултатите показват, че приложението на интерактивната система на обучение е предпоставка за стимулиране на активното отношение и интегративност на студентите из а постигане на ниска чуждоезикова тревожност. Регистрирана е висока удовлетвореност от проведеното обучение с водещ компонент удовлетвореност от личното отношение на преподавателя.

Ключови думи: чуждоезиково обучение, мотивация, удовлетвореност, студенти-спортисти

Motivation and satisfaction of Sports Students with Foreign Language Learning through Implementation of Interactive Computer System

The aim of the present study is to establish the peculiarities of the motivation and satisfaction with the English language studies of sports students through implementation of interactive computer system. The research was done among 50 MA students and Erasmus students at the NSA. A complex method was applied for surveying the motivation and satisfaction with the language learning. The results show that the implementation of the interactive system is a premise for stimulation of the active attitude and integrity of the students and achieving low level of foreign language anxiety. There is a high level of satisfaction with the lecturer's personal attitude.

Key words: foreign language studies, motivation, satisfaction, sports students

12. Дончева, Л. (2016) Изследване на ефективността на иновативната система за преподаване на чужд език при студенти-спортисти, Осма международна научна конференция „Съвременни тенденции на физическото възпитание и спорта“, ISSN 1314-2275, с.230. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София

Настоящият доклад разкрива резултатите от крос-културно проучване, базирано на контент анализ, насочен към определяне на ефективността на новосъздадения интерактивен метод за преподаване на чужд език сред студенти-спортисти. Изследването е проведено през 2016 г. със студенти от НСА „Васил Левски“ и Латвийска спортна академия в град Рига. Анализът доказва, че въвеждането на интерактивни учебници, интернет-базирана учебна среда и използването на онлайн приложения засилват мотивацията за участие, а употребата на учебни презентации, комбинирани с игри с въпроси, видео материали и разнообразни лексикални упражнения допринасят за по-доброто усвояване на спортната терминология, улесняват и ускоряват учебния процес.

Ключови думи: интерактивни учебници, интернет-базирана учебна среда, онлайн приложения, смесена форма на обучение

Research of the Efficiency of the Innovative Interactive Method for Teaching a Foreign Language with Sports Students

The report reveals the results from the cross-cultural research based on content-analysis aimed at determining the efficiency of the newly created interactive teaching method for teaching a foreign language with sports students. The research has been done in 2016 among students at NSA “Vassil Levski”, Sofia and Latvian Sports academy in Riga. The analysis proves that the implementation of interactive textbooks, internet-based education environment and online applications enhance the participation motivation, and the use of presentations combined with

quizzes, video materials and different vocabulary exercises for better learning of the sports terminology facilitate and speed up the learning process within the class itself.

Key words: interactive textbooks, internet-based education environment, online applications, hybrid form of education

13. Tosheva, I., M. Georgiev, L. Doncheva (2016) Theoretical Model and Method for Subjective Assessment Measurement of the Sport Practicing Benefits, Research in Kinesiology International Journal of Kinesiology and Other Related Sciences, Vol. 44 1/2016: 45-48

The theoretical frame of the research is built on the content characteristics of the term benefit, viewed in the context of ethics and psychology. The subjective assessment of benefits from sport is defined as a combination of individual preferences and wishes to do sport with the aim of improvement the quality of life, formed on the base of personal convictions, values and ideals. The content components of the term are the starting point for constructing a test, aimed at the following criteria areas: self-knowledge, life experience, physical and psychic health, social recognition and social contacts, satisfaction and inner balance, personal self-improvement. A 5-graded Likert scale was used to determine the degree of their manifestation.

The research was realized on a sample of 168 bodybuilders and fitness lovers in order to determine the psychometric characteristics of the test. The structure of the test was determined using factor analyses. Inner consistence of the items in every subscale was determined using Cronbach's Alpha coefficient. Obtained results did not confirm the expected six factor structure of the test. The factor analyses shows existence of four factor model. The analysis of the experimental results shows that the test is characterized with onesided criteria direction of the different subscales, high correlation interdependence and inner consistency of the items in each of them. The obtained results prove that the test is a reliable method for research of the subjective assessment of sport practicing benefits.

Key words: benefit, social sport benefits, subjective assessment of the sport benefits, quality of life, sports activity

Теоретичен модел и метод за измерване на оценката за ползите от практикуване на спорт

Теоретичната рамка на изследването е построена въз основа на съдържателните характеристики на термина „полза“, разглеждан в контекста на етиката и психологията. Субективната оценка на ползите от спорта се дефинира като комбинация от индивидуалните предпочитания и желания за практикуване на спорт с цел подобряване на качеството на живот, формирани на база личностни убеждения, ценностна система и идеали. Съдържателните компоненти на термина са отправна точка за създаване на тест, насочен към следните критерии: себепознание, житейски опит, физическо и психично здраве, социално признание и социални контакти, удовлетвореност и вътрешен баланс,

личносно самоусъвършенстване. Използвана е 5 степенна скала Ликертов тип за оценка на степента на проявление на тези фактори.

Изследването е проведено с 168 културиста и любители на финеса, за да се определят психологическите характеристики на теста. Структурата на теста е определена с факторен анализ. Вътрешната съгласуваност на айтемите във всяка субскала е определена с помощта на коефициент алфа на Кронбах. Получените резултати не потвърдиха очакваната шест факторна структура на теста.

Факторният анализ показва наличие на четири факторен модел. Анализът на резултатите от експеримента показва, че тестът се характеризира с едностранна критериална насоченост на различните субскали, висока корелационна взаимозависимост и вътрешна съгласуваност на айтемите във всяка от тях. Получените резултати доказват, че тестът е надежден метод за изследване на субективната оценка на ползите от практикуване на спорт.

Ключови думи: полза, социални ползи от спорта, субективна оценка на ползите от спорт, качество на живот, спортна дейност